

Motion till riksdagen

1987/88:Ju28

av Karin Ahrland m. fl. (fp)

med anledning av prop. 1987/88:120 om ändring i brottsbalken m. m. (straffmätning och påföljdsval m.m.)

Lagrådet skriver i sitt yttrande över lagrådsremissen bl. a. följande " — — — kan det föreslagna, lagskrivningsmässigt väsentligt utbyggda systemet — med en omskrivning av ett bibliskt talesätt — sägas innebära att gammalt vin hålls i nya läglar". Lagrådets beskrivning bekräftat intryck man som läsare får av propositionen, nämligen att det materiella innehållet i gällande rätt bara i marginell utsträckning kommer att förändras av lagförslaget.

Det finns enligt vår uppfattning särskild anledning att uppehålla sig vid de principer som skall gälla när domstolarna vid straffmätningen tar hänsyn till tidigare brottslighet. Av vad föredragande statsrådet anför i den allmänna motiveringen ges intryck av att hon anser att lagförslaget innebär en reell skärpning av den bedömning som bör ske av återfallsbrott. Detta motsägs emellertid av skrivningarna under specialmotiveringen till 4 §. Där anför: "Den nya bestämmelsen som jag nu har föreslagit är inte avsedd att medföra en mer allmän straffskärpning vid återfall. Förutom att utjämna ojämnheter i tillämpningen bör en särskild straffskärpning för återfall endast komma i fråga i sådana fall där återfallssituationen framstår som särskilt anmärkningsvärd. Förutom återfall i synnerligen allvarlig brottslighet avses bl. a. upprepade och vanemässigt grov tillgreppsbrottslighet såsom exempelvis bostadsinbrott." Med allvarlig brottslighet menar propositionen att straffvärdet för såväl den gamla som den nya brottsligheten är minst omkring ett års fängelse.

Enligt vår uppfattning gör regeringen alltför långt gående avgränsningar kring de förutsättningar som skall gälla för att rätten vid påföljdsval skall beakta tidigare brottslighet. Vi anser inte heller att ett förverkande av villkorligt medgiven frihet skall utesluta att det dessutom sker en straffskärpning vid återfall.

Enligt vår mening bör rätten när den bestämmer påföljden för ett brott även ta hänsyn till tidigare brottslighet också om denna vad gäller de enskilda brotten inte kan bedömas som allvarlig och även om det är stadgat lägre straff än fängelse i ett år. Även upprepade återfall i tillgreppsbrott som inte vanligen bedöms som grov, exempelvis stöld av eller ur bilar, skall kunna innebära en skärpning av straffet. Likaledes skall återfall i narkotikabrott som inte är att betrakta som grovt kunna innebära straffskärpning. Även när det gäller upprepade återfall i brott där straffet endast är satt till böter bör särskild straffskärpning kunna förekomma.

Vad vi här har anfört om bedömningen av återfall i brott föranleder förändringar i utformningen av förslaget till 4 § samt i tillhörande motivut-
talanden. Det bör ankomma på utskottet att utforma dessa texter.

Mot. 1987/88
Ju28

Hemställan

Med hänvisning till vad som anförts hemställer vi
att riksdagen beslutar om sådan ändring i 4 § förslag till lag om
ändring i brottsbalken som vi har angett i motionen.

Stockholm den 11 april 1988

Karin Ahrland (fp)

Lars Sundin (fp)

Hans Petersson (fp)
i Röstånga

Bengt Rosén (fp)